

LUKA KEDŽO – TKO TU ŽIVI DVA

Projekt se bazira na slojevitoj prostornoj instalaciji – svojevrsnom arhivu odbačenih predmeta, pronađenih u neposrednoj umjetnikovoj okolini, u kompleksu bivšeg tvorničkog kompleksa Paromlin. Ti predmeti sami po sebi imaju svoju povijest i memoriju. Ipak, transmutacijom, izmještanjem iz izvornog konteksta te reinterpetacijom, oni dobivaju novi život, redefiniiraju svoje značenje, i postaju hibridna scenografija – intiman, poetičan prostorni imaginarij nekog neimenovanog stanara. U tom smislu, upravo prostor Galerije Karas, koja svojim izgledom i rasporedom prostorija podsjeća upravo na omanji stambeni prostor nekog imaginarnog stanara, idealan je za prezentaciju ovakvog tipa rada.

Sakupljačka praksa i ideja reciklaže snažno progovaraju o svijesti autora o ograničenosti resursa kojima raspolažemo te o načinu na koji njima raspolažemo. Aktualna je to i važna tematika, što je svojstveno umjetničkom angažmanu cijele generacije umjetnika, a potiče promatrača na promišljanje stanja našeg okoliša te naše pozicije i uloge unutar njega. Pritom autor zauzima poziciju iz koje svaka materija u sebi sadrži potencijal za preobrazbu – potencijal novog života.¹

Svaki je element kod ovog multimedijalnog umjetnika tek naoko jednostavan. Iza tog paravana minimalizma skriva se slojevit kôd razvoja, napretka, propadanja, čekanja, popravljanja i konačnog raspada. Neobične kombinacije nastale krpanjem od prirodnih i umjetnih materijala sudaraju se u začudnim novim predmetima, koje, ovisno o kutu gledišta, možemo nazvati frankensteinovskim ili eklektičnim. Sudara se organsko i anorgansko. Skarabejeva mitološka besmrtnost susreće smrt – onu simboličnu, totalnu za cijelo čovječanstvo (pčele).² Sudaraju se klasika i futurizam, utopija i distopija, mramor i plastika, *glitch* i arhivska crno-bijela fotografija – početak i kraj.

Estetika Kedžinog rada nedvojbeno pripada postinternetskoj umjetnosti. Gotovo filmske scene / prostorne instalacije / imaginarni prostori i metanarativi na neki način reproduciraju strukturu i dispoziciju mreže, pri čemu je svaki element „kodirana“ poveznica na druge aspekte cjelokupnog sustava. Pojedine boje, koje se tu i tamo pojavljuju, u potpunom su nesrazmjeru sa stvarnim turobnim koloritom propadajućeg materijala. Te boje vrište novo marketinško, korporativno, *gejmersko* doba – *crossover* digitalnog i analognog / online i offline formata – otkrivaju novu umjetnost, koja nadilazi ovisnost o webu i koristi njegove alate za obradu postojećih predmeta. Umjetnost koja se može beskrajno mnogo puta reproducirati kroz različite oblike, a da pritom ne izgubi svoju „kultnu vrijednost“, auru ili istinitost.³ Novo doba shvaćanja tehnologije svjesno je iluzornosti internetskog neselektivnog

---

¹ »... uistinu ništa nema razlog biti ili ostati onakvo kakvo jest, a ne biti ili postati drugo – to jednako vrijedi za zakone koji vladaju svijetom kao i za stvari u svijetu. Sve se može raspasti – stabla kao i zvijezde, zvijezde kao i zakoni, zakoni fizike kao i zakoni logike. I to ne na temelju nekog vrhovnog zakona prema kojem je sve osuđeno na propadanje, već na temelju izostanka vrhovnog zakona sposobnog bilo što sačuvati od propadanja.«

Quentin Meillassoux: Poslije konačnosti. Esej o nužnosti kontingencije

² Kad nestane pčela nestat će i ljudi, rekao je Albert Einstein

³ Walter Benjamin izjednačava izložbu predmeta s njegovom reprodukcijom i vjeruje da kao rezultat reprodukcije umjetničko djelo gubi svoju "kultnu vrijednost", svoje mjesto u ritualu i tradiciji, svoju auru.

karaktera te narcisoidnosti interneta kao medija. U tom smislu i umjetnost prestaje biti samo komentar kulturnog, socijalnog i političkog konteksta i počinje aktivno propitivati kapitalističku hiperprodukciju želja, programiranu infrastrukturu učinkovitosti u kojoj živimo, počinje subverzivno suprotstavljati čovjeka tehnologiji te ukazivati na distopiju i opće razočaranje. Ovakva suvremena umjetnost nema uski, elitistički pogled, već, naprotiv, njeguje širu, univerzalističku perspektivu, a upravo to konstruiranje utopijskog i univerzalnog konteksta čini je relevantnom.

Na pitanje postavljeno u naslovu (postavljeno tako da djeluje kao panična potraga za odgovorom) odgovor nećemo dobiti. Ono je retorička zagonetka. Tko tu živi? Bilo tko, svatko i nitko. Materijal egzistira i egzistirat će neovisno o nama, u fizičkom ili digitalnom obliku.

Nika Šimičić